

Obsah

OBEČNÁ ČÁST

Chirurgická anatomie	11
Měkké lebeční pokrývky (skalp)	11
Kosti	13
Tvrdá mozková plena	14
Mozková tkáň	16
Mozkové cévy	18
Mozkomíšni mok	19
Kranio cerebrální topografie	20
Biomechanika kranio cerebrálního poranění	22
Patomorfologie poranění mozku	26
Přímé následky úrazu	28
Pohmoždění mozku (contusio cerebri)	28
Poranění nervových vláken (difúzní axonální poškození)	30
Sekundární mozkové léze	31
Edém mozku	31
Kongesce mozkových cév (mozková hyperémie, engorgement, turgescence)	34
Přítomnost krve v likvoru	35
Hypoxie mozkové tkáně	35
Nitrolebeční tlak	37
Zvyšování intrakraniálního tlaku	40
Lokální tlak	40
Herniace do tentoriálního otvoru (conus temporalis)	41
Herniace do foramen occipitale magnum (conus occipitalis)	45
Nitrolebeční tlak a krevní oběh v mozku	46
Dva mechanismy smrti při nitrolebeční expanzivní lézi	48
Měření nitrolebečního tlaku	49
Vztah mezi nitrolebečním tlakem a objemem	52
Neurotraumatologické vyšetření	56
Vědomí	56
Dýchání	60

Hybnost	61
Stav zornice	62
SPECIÁLNÍ ČÁST	
Zlomeniny lebky	69
Zlomeniny lebeční klenby	70
Zlomeniny lebeční spodiny	74
Frontobazální poranění	79
Póurazové kranionazální komunikace	81
Pneumocefalus	82
Nosní likvorea	88
Zánětlivé intrakraniální komplikace	92
Střelná poranění ve frontobazální oblasti	97
Frontobazální poranění v dětském věku	98
Léčení póurazových kranionazálních komunikací	99
Temporobazální poranění	108
Penetrující kraniocerebrální poranění	112
Penetrující poranění při impresivní zlomenině	112
Bodná poranění	116
Střelná poranění	120
Cizí tělesa v mozkové tkáni	130
Poranění mozku	131
Otřes mozku	132
Pohmoždění mozku	134
Chirurgické léčení	138
Póurazové nitrolebeční krvácení	149
Epidurální hematom	150
Subdurální hematom	170
Akutní subdurální krvácení	171
Subakutní subdurální hematom	185
Chronický subdurální hematom	187
Subdurální hygrom a hydrom	198
Intracerebrální krvácení	199
Pozdní póurazová intracerebrální hemoragie	207
Póurazové krvácení do likvorového prostoru	207
Subarachnoideální krvácení	207
Nitrokomorové krvácení	208
Kraniocerebrální poranění a porucha krevní srážlivosti	209
Póurazové krvácení v zadní lebeční jámě	210
Epidurální hematom	210
Subdurální hematom	214
Intracerebrální krvácení	214
Kraniocerebrální poranění u dětí	215
Porodní poranění	215

Hematom skalpu	217
Otřes a pohmoždění mozku u kojenců a batolat	217
Subdurální hematom a subdurální efúze	219
Rostoucí zlomenina	224
Epidurální krvácení	225
Zánětlivé komplikace po kraniocerebrálním poranění	227
Infekce skalpu	227
Infekce kosti	228
Infekce žilních splavů	230
Epidurální absces (empyém)	231
Subdurální empyém	231
Meningitis	232
Absces mozku	233
Fungus cerebri	237
Pyocefalus	238
Poranění kraniálních cév	240
Poranění tepen	240
Poranění vnitřní krkavice	240
Poranění tepen ve vertebrobazilární oblasti	246
Poranění a. meningeae media	247
Poranění žil a splavů	247
Poranění žilního systému	247
Poranění žilních splavů	248
Poranění kraniálních nervů	251
Čichový nerv (n. olfactorius — n. I.)	251
Zrakový nerv (n. opticus — n. II.)	252
Okohybné nervy (n. oculomotorius — n. III., n. trochlearis — n. IV., n. abducens — n. VI.)	256
Trojklaný nerv (n. trigeminus — n. V.)	258
Lícni nerv (n. intermediofacialis — n. VII.)	259
Nerv sluchový (n. statoacusticus — n. VIII.)	260
Nervy spodiny zadní jámy lebeční (n. glossopharyngeus — n. IX., n. vagus — n. X., n. accesorius — n. XI., n. hypoglossus n. XII.)	261
Operační technika	262
Poloha nemocného na operačním stole	262
Operační skupina a instrumentační stůl	262
Incize skalpu	268
Řez kostí	270
Otevření tvrdé pleny	272
Punkce postranní komory (ventrikulopunkce)	273
Subtemporální trepanace (diagnostický návrť)	274
Uzávěr kraniotomie a trepanace	277
Chyby a nedostatky při chirurgickém léčení kraniocerebrálních poranění	279
Pozdní diagnóza a operace	279
Nesprávná operační technika	281

Umístění diagnostického návrtu	281
Rozšiřování diagnostického návrtu	282
Směr, tvar a umístění kožních řezů	284
Nedostatečně odstraněný krevní výron	289
Konzervativní léčení a ošetřování zraněných s kranio cerebrálním poraněním	
Konzervativní léčení nitrolebeční hypertenze a edému mozku	290
Prostředky mechanické	290
Prostředky medikamentózní	292
Ošetřování zraněných s poraněním mozku	297